

DEN SÆRLIGE TRAINEE-ORDNING

Auto, smed, industritekniker samt
IT og data

Dansk Industri

Til igangværende og potentielle trainee-elever

Hvad er en trainee-aftale?

Hvis du er ung og gerne vil afprøve at være f.eks. mekaniker eller industri-tekniker, kan du indgå en trainee-aftale med en virksomhed, der gerne vil ansætte dig i kort tid. Så du kan afprøve, om jobbet er noget for dig. Trainee-aftalen er godkendt af både Arbejdstilsynet, Dansk Metal og DI. Du kan læse mere i denne folder.

Hvilke regler er dit ansættelsesforhold som trainee omfattet af?

Ansættelsesforholdet mellem traineen og virksomheden er omfattet af Industriens Overenskomst.

Det får du ud af at være trainee

Dansk Metal og DI har lavet trainee-ordningen for at give dig muligheden for at prøve kræfter med en uddannelse inden for industrien. Trainee-ordningen kan give dig værdifuld indsigt i, om den uddannelse, som du overvejer, også er noget for dig.

Hvem kan blive trainee?

Alle unge, der ikke længere er omfattet af undervisningspligten – dvs. du er fyldt 15 år og skal være færdig med 9. klasse, men det er ikke en betingelse, at du også har aflagt afgangsprøve i 9. klasse. Trainee-ordningen aftalt mellem DI og Dansk Metal er ikke det samme som f.eks. trainee-ordningen inden for andre fag som f.eks. byggeriet.

Hvor lang tid kan du være trainee?

Med denne trainee-ordning er der tale om en tidsbegrænset ansættelse på typisk maksimalt 6 måneder. Du kan kun være trainee indtil den dag, hvor du fylder 18 år. Vi foreslår et forløb på minimum 50 timer (relevant hvis du tager trainee-opholdet efter skoletid, mens du går i 10. klasse). Desuden anbefaler vi et forløb på maksimalt 6 måneder, da det er vigtigt for os, at du kommer i gang med en ungdomsuddannelse. Målet med trainee-ordningen er netop at introducere dig til nogle af de arbejdsopgaver, som du kan møde i en erhvervsuddannelse. Vi håber, at den indsigt, du har fået ved

at være trainee, får dig til at vælge en erhvervsuddannelse, hvor der er gode muligheder for en læreplads samt gode løn- og arbejdsforhold – både når du er i lære, og når du er færdiguddannet.

De maksimalt 6 måneder er blot en anbefaling. Du har også mulighed for, efter aftale med virksomheden, at være trainee indtil en bestemt begivenhed indtræder, f.eks. en bestemt type arbejdsopgave er løst. Din ansættelse som trainee bortfalder, når ansættelsesperioden udløber eller begivenheden indtræder.

Hvad må du lave under trainee-opholdet?

Trainee-ordningen giver dig mulighed for at komme ud og prøve kræfter med flere spændende arbejdsopgaver, end det er muligt i et almindeligt fritidsjob. Det er dog ikke alle arbejdsopgaver i en virksomhed, som du må arbejde med. Virksomhederne, der ansætter trainees, har nemlig fået en dispensation af Arbejdstilsynet fra reglerne om unges arbejde. Dispensationen fortæller, hvilke arbejdsfunktioner og værktøjer du må arbejde med.

Det er din arbejdsgiver, der har ansvaret for, at dispensationen overholdes.

Hvordan får du det maksimale ud af trainee-opholdet?

Du får det maksimale ud af trainee-opholdet ved at være engageret, interesseret i at lære nyt samt følge de anvisninger og evt. planer over faglige mål, som din arbejdsplads måtte have.

Hvad skal der ske efter dit trainee-ophold?

Målet med trainee-ordningen er at introducere dig til en uddannelse i industrien. Efter trainee-opholdet er afsluttet, er det meningen, at du skal i gang med en ungdomsuddannelse. Formålet med trainee-ordningen er at fremme erhvervsuddannelsesområdet.

Til virksomheder

Hvad får din virksomhed ud af at have en trainee?

Din virksomhed får mulighed for at introducere unge mennesker for de muligheder, der er i din virksomhed og i de relevante erhvervsuddannelser. Din virksomhed får mulighed for at se en måske kommende lærling an. Erfaringer viser, at hovedparten af de unge fortsætter som lærlinge i trainee-virksomheden. Et af målene med trainee-ordningen er, at danske virksomheder i fremtiden kan få den arbejdskraft, de har brug for.

Hvordan tilrettelægger du det optimale forløb for din trainee?

Det er vigtigt både for din virksomhed og den unge, at der tilbydes arbejdsopgaver, der er til gavn for begge parter. Virksomheden får gavn af den arbejdskraft, som den unge yder, og den unge vil få erfaringer med arbejdsopgaver, der f.eks. indgår i en relevant erhvervsuddannelse, således at den unge med trainee-opholdet også bliver klogere på, hvorvidt en bestemt erhvervsuddannelse også er noget for vedkommende eller ej. Det kan man

gøre ved at formulere en række faglige mål i trainee-forløbet og løbende følge op på, hvorvidt disse mål er opnået.

Eksempler på, hvordan faglige mål kunne opstilles:

➞ AUTO-OMRÅDET

Trainee-eleven opnår:

- begyndende kendskab til forskellige biltyper, deres egenskaber, opbygning og funktioner,
- kendskab til generelt elektronisk og mekanisk måleudstyr, herunder bremseprøvestand (eleven må IKKE komme ind under bilen),
- forståelse for betydningen af orden på arbejdspladsen, forståelse for sikkerhed, miljø, kvalitet samt arbejdsadfærd og normer,
- kendskab til autoværkstedets forskellige sikkerhedsprocedurer og regler samt farlige væsker (eleven må IKKE komme i kontakt med stoffer og materialer mærket Xi, R43, R12 og organiske opløsningsmidler, der er optaget på grænseværdilisten),

- forståelse for den tætte kontakt til kunder og brugere, hvilket indebærer at være venlig, forstående og serviceminded,
- begyndende forståelse for autoværkstedets logistik og samarbejde med lagerfunktionen og øvrige afdelinger,
- Trainee-eleven kan udføre begyndende lettere reparationsopgaver (eleven må IKKE komme ind under bilen) under kyndig vejledning af en faglig sagkyndig.

➞ SMEDE-OMRÅDET

Trainee-eleven opnår:

- begyndende kendskab til manuelle og maskinelle bearbejdningsmetoder, sammenføjningsteknikker, opmåling og montering,
- forståelse for betydningen af orden på arbejdspladsen, forståelse for sikkerhed, miljø, kvalitet samt arbejdsadfærd og normer,
- begyndende kvalitetsbevidsthed under udførelsen af egne arbejdsopgaver,

- kendskab til sikkerhedsbestemmelser og miljøforhold. Herunder bevidsthed om virksomhedens sikkerhedsregler,
- begyndende kendskab til håndværktøj og måleværktøj,
- begyndende kendskab til svejsemetoder samt sikkerhedsbevidsthed under udførelsen af egne opgaver.

➞ INDUSTRITEKNIKER-OMRÅDET

Trainee-eleven opnår:

- begyndende færdigheder i fremstilling og reparation ved hjælp af drejning, boring og skruestiksarbejde under anvendelse af gængse håndværktøjer,
- forståelse for betydningen af orden på arbejdspladsen, forståelse for sikkerhed, miljø, kvalitet samt arbejdsadfærd og normer,
- udfører under vejledning grundlæggende discipliner inden for CNC-teknik,
- kendskab til montage, opmåling og materialeforståelse.

Hvad er reglerne for trainee-opholdet?

Hele trainee-ordningen er baseret på Arbejdstilsynets dispensation fra reglerne om unges arbejde. Dispensationen gives på betingelse af opfyldelse af følgende vilkår:

- Der kan alene gives dispensation til unge over 15 år, der ikke er omfattet af undervisningspligten, dvs. at det kun er unge mellem 15-17 år, der har færdiggjort 9. klasse, der kan deltage i trainee-ordningen,
- Dispensationen angiver, hvilke maskiner den unge kan anvende i forbindelse med deltagelse i trainee-ordningen,
- De anvendte tekniske hjælpemidler skal være lovlige efter de almindelige regler herom,
- Arbejdsgiveren skal sørge for, at der føres effektivt tilsyn med den unge af en person, der er fyldt 18 år,
- De deltagende virksomheder i ordningen skal være godkendte som læreplads for erhvervsuddannelselever efter lov om erhvervsuddannelser,

- De deltagende virksomheder gøres opmærksom på denne dispensation ved, at der vedlægges kopi til virksomheden – dispensationen kan findes her: danskmetal.dk/trainee og di.dk,
- Virksomheden og trainee skal udfylde trainee-kontrakten, som findes på DI's hjemmeside, før trainee-opholdet kan påbegyndes. Dansk Metal og DI samler kontrakterne og indsender løbende oversigter til Arbejdstilsynet over, hvilke trainee-aftaler der er indgået.

Herudover er der en række branchespecifikke begrænsninger på, hvilke maskiner og værktøjer trainee-eleven må anvende. Vær opmærksom på, at visse maskiner og værktøjer kun må anvendes, hvis den unge er fyldt 17 år.

Arbejdstilsynet meddeler dispensation til brug af følgende:

SMEDE/INDUSTRI TEKNIKER

- Afgratermaskine (17 år)- Bænk- og søjleboremaskine med emnet fastspændt under bearbejdning- Håndboremaskine til bor over 13 mm- Bænkslibemaskine- Båndsav til metal- Båndslibemaskine til metal- Drejebænk- Gevindskæremaskine- Hydraulikpresser, dog ikke kantbukker og lokkemaskine- Hydraulisk rørbukkemaskine (dog ikke flere buk)- Håndholdt karrosserisaks- Koldsav- Afkorter- Luftenøgle, dog max. 30 minutter/dag- Metalrundsav- Mubeasaks- Pladesaks- Pladevalse- Polermaskine	- Slagsaks- Vandstråleskærer- Trådgninger- Rørvalse- Klippe- og bukkemaskine- Højtryksrenser, håndholdt op til 135 bar- Kran til højst 1000 kg, som ikke er omfattet af certifikatkravet- CNC-fræser- CNC-drejebænk- CNC-styret bearbejdningscenter- Autogensvejsemaskine samt ilt og gasflasker til skæring mv., når gasflasken er forsynet med tilbageslagsventil (17 år) *- Plasmaskæring*- Punktsvejsemaskine*- Tig-svejseanlæg*- Mig-svejseanlæg*- CO₂-svejseanlæg*- Laserskærer*- Elektrodesvejseanlæg*- Mag-svejseanlæg*- Robot-svejseanlæg*

Ved ovenstående former for svejsning (markeret med *) skal følgende vilkår desuden være opfyldt:

- Trainee-eleven skal gennemgå § 17-uddannelsen efter kræftbekendtgørelsen, før vedkommende må svejse.
- Der skal føres et skærpet tilsyn med eleven af en person over 18 år, som har gennemgået § 17-uddannelsen. Denne person skal gennemgå sikkerhedsforanstaltningerne med eleven, f.eks. korrekt brug af personlige værnemidler og punktudsugning.
- Virksomheden skal indsende en tro og love-erklæring til DI/Dansk Metal om, at der vil blive ført et effektivt tilsyn med eleven, samt at eleven ikke foretager svejsning, førend vedkommende har taget § 17-uddannelsen. Kursusbeviset skal vedlægges erklæringen eller eftersendes.
- Tro og love-erklæringen skal forefindes i det materiale, som bliver udleveret til virksomheden, og DI/Dansk Metal følger op på, at erklæringen fremsendes til dem.

PERSONVOGNSMEKANIKER

- Afgratermaskine (17 år)
- Bænk- og søjleboremaskine med emnet fastspændt under bearbejdning
- Håndboremaskine til bor større end 13 mm
- Bænkslibemaskine
- Båndsav til metal
- Båndslibemaskine til metal
- Drejebænk, der er forsynet med afskærmning af de roterende dele
- Gevindskæremaskine
- Hydraulikpresse, dog ikke kantpresse
- Hydraulisk rørbukkemaskine (dog ikke flere buk)
- Håndholdt karrosserisaks
- Koldsav
- Luftnøgle, dog max. 30 min./dag
- Vinkelsliber, max. 125 mm
- Mubeasaks
- Pladesaks
- Pladevalse
- Polermaskine
- Slagsaks, der er forsynet med afskærmning bag saksen
- Afbalanceringsmaskine (kræver ikke dispensation)
- Bremseprøvestand**
- Donkraft**
- Drejeapparat til bremseskiver
- Drejebænk til bremsetromler
- Dækskiftmaskine
- Gulvvaskemaskine
- Vaskemaskine, bilvask
- Ventilopretningsmaskine
- Højtryksrenser, håndholdt op til 135 bar
- Kran til højst 1000 kg, som ikke er omfattet af certifikatkravet
- CNC-fræser
- CNC-drejebænk
- Plasmaskæring*
- Punktsvejsmaskine*
- Tig-svejseanlæg*
- Mig-svejseanlæg*
- CO₂-svejseanlæg*
- Autogensvejsmaskine samt ilt og gasflasker til skæring mv., når gasflasken er forsynet med tilbageslagsventil (17 år)*

Ved ovenstående former for svejsning (markeret med *) skal følgende vilkår desuden være opfyldt:

- Trainee-eleven skal gennemgå § 17-uddannelsen efter kræftbekendtgørelsen, før vedkommende må svejse.
- Der skal føres et skærpet tilsyn med eleven af en person over 18 år, som har gennemgået § 17-uddannelsen. Denne person skal gennemgå sikkerhedsforanstaltningerne med eleven, f.eks. korrekt brug af personlige værnemidler og punktudsugning.
- Virksomheden skal indsende en tro og love-erklæring til DI/Dansk Metal om, at der vil blive ført et effektivt tilsyn med eleven, samt at eleven ikke foretager svejsning, førend vedkommende har taget § 17-uddannelsen. Kursusbeviset skal vedlægges erklæringen eller eftersendes.
- Tro og love-erklæringen skal forefindes i det materiale, som bliver udleveret til virksomheden, og DI/Dansk Metal følger op på, at erklæringen fremsendes til dem.

** På betingelse af, at den unge ikke må komme ind under bilen.

Hvad er den maksimale længde for opholdet?

Der er ingen maksimal længde for trainee-ordningen, men aftalen:

- Kan tidligst indgås, den dag eleven er fyldt 15 år og har overstået undervisningspligten, dvs. er færdig med 9. klasse og
- Kan maksimalt løbe, indtil den dag trainee-eleven fylder 18 år.

Vi anbefaler et forløb på maksimalt 6 måneder, da det er vigtigt, at eleven kommer i gang med en ungdomsuddannelse – helst en erhvervsuddannelse og gerne på jeres virksomhed.

Ansættelsen udløber, når den aftalte periode udløber, eller når den aftalte betingelse (f.eks. udførelse af en bestemt arbejdsopgave) indtræffer.

Hvad skal trainee have i løn?

Trainee aflønnes efter overenskomstens § 22. Mindstebetalingssatser for timelønsarbejde for medarbejdere under 18 år (Industriens Overenskomst, § 22, stk.1.):

- ☺ Pr. 1/3 2020: kr. 70,35 pr. time
- ☺ Pr. 1/3 2021: kr. 71,80 pr. time
- ☺ Pr. 1/3 2022: kr. 73,20 pr. time

Hvordan skal ansættelseskontrakten udformes?

Blanketten "Aftale om Trainee-forløb" skal bruges som ansættelseskontrakt. Blanketten findes på di.dk og skal godkendes af DI.

Trainee-aftalen har en anbefalet maksimal varighed på 6 måneder

eller løber, indtil en bestemt type arbejdsopgave er løst, så der er tale om en tidsbegrænset ansættelse. Det er derfor vigtigt, at virksomheden udtrykkeligt angiver, hvornår ansættelsesforholdet ophører.

Kan virksomheden opsige en trainee før tid?

Virksomheder kan godt opsige trainee før tid. Virksomheden skal da anvende almindelige opsigelsesregler efter Industriens Overenskomst § 38.

Kan virksomheden forlænge en trainee-aftale?

Ja, hvis forlængelsen er begrundet i objektive forhold. Det kan f.eks. være, hvis en opgave er færdigmeldt, men der er behov for udbedringer af fejl. Trainee-aftalen kan ikke forlænges, efter at trainee-eleven er fyldt 18 år.

Hvis aftalen forlænges, eller hvis trainee bliver fastansat, regner man ancienniteten fra første, tidsbegrænsede ansættelse.

Hvordan skal aftalen registreres?

Aftalen indgås ved at udfylde kontraktformularen, som findes på di.dk.

Når DI har kvitteret for modtagelsen OG godkendt aftalen, kan traineeopholdet påbegyndes. Aftalen er ikke gyldig og dispensationen kan ikke anvendes, før DI har godkendt aftalen.

Sådan skal trainee forsikres

Trainee skal omfattes af virksomhedens lovpligtige forsikring på samme måde som virksomhedens øvrige medarbejdere.

Del 3

Den Kommunale Ungeindsats/forældre

Hvad er trainee-ordningen?

Inden for hvilke uddannelsesområder kan man blive trainee?

- Smede-området
- Industriteknik-området
- Auto-området
- Elektronik-området
- IT-området

Hvad får de unge ud af ordningen?

- Muligheden for at afprøve faglige interesser i praksis
- Muligheden for at opleve og arbejde i en virksomhed indenfor et ønsket uddannelsesområde.
- Mulighed for at tjene lidt lommepenge til hverdagen (løn og arbejdsforhold efter gældende overenskomst).
- Mulighed for – efter endt trainee-uddannelsesforløb – at sikre sig en uddannelsesaftale/læreplads i virksomheden. Ca. 80 % af de unge har efterfølgende fået en uddannelsesaftale i virksomheden.

- Mulighed for faglig viden og jobrutine i de arbejdsopgaver, som den unge kommer til at arbejde med.
- Hvis du vil vide mere om at være trainee på en virksomhed, kan du kontakte Dansk Metal, der er part i aftalen. Som medlem af Dansk Metal kan du få rådgivning og vejledning om din traineeansættelse, hvis du skulle få brug for det – se mere på: danskmetal.dk/trainee

Hvem kan komme i betragtning?

Alle unge, der ikke længere er omfattet af undervisningspligten – dvs. vedkommende er fyldt 15 år og skal være færdig med 9. klasse, men det er ikke en betingelse, at vedkommende også har aflagt afgangsprøve i 9. klasse.

Hvad med forsikring?

Traineen skal omfattes af virksomhedens lovpligtige forsikring på samme måde som virksomhedens øvrige medarbejdere.

Sådan overbeviser I en virksomhed til at få en trainee

Virksomhederne har mange fordele ved at få en trainee. De er med til at uddanne den kvalificerede arbejdskraft, som vi ved, at de kommer til at mangle i fremtiden. Der er desværre ikke nok unge, som vælger en erhvervsuddannelse. Virksomhederne har derfor en stor interesse i, at flere tager en erhvervsuddannelse, så de har adgang til god og kvalificeret arbejdskraft mange år frem. Vores erfaringer viser, at traineen ofte bliver lærling i den virksomhed, hvor vedkommende har været trainee.

Disclaimer: Denne folder er alene vejledende. Det er kun selve dispensationsaftalen, der er gældende. Den seneste version af dispensationsaftalen er tilgængelig på di.dk

A man in blue overalls is standing in a workshop, looking at a computer monitor. He is positioned in the center-right of the frame. The background shows various workshop equipment, including a red and blue hydraulic lift and a black workbench. The floor is made of light-colored tiles.

BESKÆFTIGELSESMINISTERIETS OG ARBEJDSLIVS- SYNETS REGLER OG VEJLEDNINGER FOR UNGES (15-17 ÅR) ARBEJDE I VIRKSOMHEDER:

- Bekendtgørelse om Unges arbejde med bilag
- At-vejledning om Undervisningspligtige unges arbejde
- At-vejledning om ikke undervisningspligtige unges arbejde
- At-vejledning om Arbejds miljølovens elevers anvendelse af stoffer og materialer
- At-vejledning om Elevers anvendelse af stoffer og materialer i grundskolen

Dansk Industri

